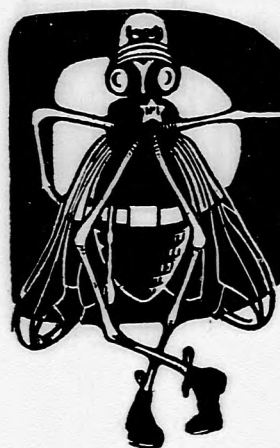

VOL. 21 ÉV.

19. SZÁM

DETROIT, MICH.

DONGÓ

1060—25 STREET, DETROIT,

ÁRA EGY ÉVRE 3 BETEG DOLLAR.

1923 okt. 1.

A PITTSBURGHI GYÜLÉS UTÁN

— Ezek a Verhovay delegátusok jóévtágyu emberek lehet-
tek, mert még a szálkát is leették a halról.

Átal a Tiszán

Irta: ERDÉLYI JÓZSEF

Szeretem a csendes folyókat.
Utam ha olykor felettök visz át,
Le nem venném rólok tekintetem. —
Hogyne szeretném a szöke Tiszát!
Utána még sokáig visszánézek
S boszankodva látom a gátakat,
Miken sikkedvelő szemem
Szomjas sugara fentakad.

ó, a Tisza, magyar dalok szülője,
Most mint egy megcsalt árvalány,
Csak égre néz — hová is nézne, hisz
Ugy sem látna túl a gát oldalán.
Pedig, hej, e fogoly Tiszáé
Volt nemrég e sik minden hajlata
S ő kinyújtózott minden tavaszon,
Mig nem kötötte a gátkaloda.

Zugó nádjai-rétjei helyén
Ma bus tanyákon bus nép izzadoz;
Lelke virága mint a füveké
Hamar kiszül. Mert egyet a gonosz
Kincsördög hi, mást hajt a napszám
S a halbó mult mint gyermeki mese
Cseng már fülébe s felsóhajt,
De sóhaját nem hallja senkise.

Hallgatódnék, háthogyha dalt,
Dalt hallanék magyari szájon;
De csak a vonat zakatol,
Hallgat a nép a tiszai tájon.
Hallgat a dal; ha zendül is: a régi
Nóta kopik váltig, már szivtelen,
Vagy városi kufár koholta dalt fu
A nép, hamis dalt, ujat nem terem,

S mintha tudná: mi történik vele,
— Talán tud mindent a Tisza —
Medre telik és gátjai között
Gyül évről-évre a rekedt iszap.
ő ráér s ha századok mulva is,
Egyszer mégis csak boszut áll:
Kicsap ahogy még sose tette
S vadon lessz újra messzi táj...

Hej, hogy a népek gyült ereiket
Egymás ellen rontva fecsérlik,
De meghódítani a Földet,
Bármennyi van is, erő nem telik! —
Fel, fel, ti kik tengertől tengerig
ördög-árkokat véstetek:
Ássátok már az Isten árkait —
Siessetek, nehogy elkéssetek!

Kérdjétek meg a Dunát, a Tiszát:
Tud az szabályt, gyönyörű törvényt,
Amellyel legyőzhetitek
Ártalma és iszapos szörnyét;
Hivjatok vissza csatornáikba,
Halas tavakba minden és folyót
S százszor szebb élet zendül majd e
[sikon,
Százszor szebb dalban, mint az ősi
[volt!

Konvenciósi Meggyász

Kövér lett újból a Református
Egyesület elnöke, így tehát nincs
kilátás a hét szűk esztendőre.

Kolozsváry Kálmán vezette a
Verhovay főgyűlést Pittsburgban.
Megállapították róla, hogy
helyén van a szíve meg az ökle.
Igy aztán nem is esoda, ha meg-
választották központi elnöknek.

A pittsburghi konvenció a
trentoni Tóth-nak volt a legna-
gyobb kalapja, a chicagói Felle-
ginek a leghosszabb haja, a tor-
ringtoni Orbánnak a legrango-
sabb bajusza s a new yorki Völ-
gyi Gyulának a legjobb hangja.
Esett is róluk szó bőven.

A delegátusok közül sokan el-
mentek anélkül, hogy leszurták
volna a betegeket. Figyelmeztet-
jük őket, hogy készenlétben van
az öreg indsaj.

A pittsburghi gyűlésnek két
Máthé-ja volt: az egyik hallga-
tag, a másik hangos, de azért a
biblia-olvasók társaságában egy-
aránt buzgón olvastak.

A magyar árvák láttára sok de-
legátusnak köny szökött a sze-
mébe. Nem is esoda, mert eszük-
be jutott a mi nagy árvaságunk.

Kolozsváry elnök így tessékelt
ki a gyűlésről egy vendéget:
"Kedves vendég, legyen szives
elhagyni a termet".

Himler Mártonnal a Petőfi
"Örültjé"-ből szavaltatták el ezt
a részt: "És egy hiéna kiása si-
romból".

A magyar ujságosoknak sze-
mükre vetették, hogy kevesen
voltak a konvenció. Hát ma-
napság melyik ujság bírja ki a
két heti kiadást, meg az esetle-
ges takony-kórt?

A pittsburghi konvenció a
megboesátás és feledés jegyében
folyt le, most már csak az van
hátra, hogy ne kezdjék újból ki-
piszkálni a halottakat.

Konvenciósi jókivánságok

Légy te "kedves" vendég a
Verhovay konvenció.

Másnap ne tudj te belenyulni
a kis lajbid zsebébe.

Közakarattal kiáltsák feléd,
hogy "üljön le!"

Legyen neked olyan nagy ka-
lapod, mint a Szahara sivatag
fele.

Betegéért menj te a konven-
cióra és kapd meg a takony-kórt.

Kapj te olyan erkölcsi elégté-
telt, amelyben nincs köszönet.

CSAK MAGYARUL

MEG HIVO

A BROWNSVILLE, PA. REFORMATUS
EGYHAZI AS BETEG SEGEZŐ EGYLET

DAISYTOWNI ELSŐ SIOKJ A SRIIRETI BALT RENDEZ OKTOBER 13 1923 ARA

Amelyre meg hívj a úgy a hej belieket mint a vidéki vendey eket j o zener
ol es eni is insu valovul g ondos kodik a vendero

*Seg Minden Vendeget
Szives en el varunk*

FERFIAKNAK —75c

BELEPTI DIJ
NOK FRY

(LADIES FREE)

VIDÉKI KRÓNIKA

BARBERTON közelében keresztelő volt egy farmon s az egyik vendég úgy hajnaltájban nagyon álmos volt és lefeküdt a pincében levő hordóra, amely tele volt törkölyvel. A bodi a kabátját a feje alá tette és úgy aludt, csak hogy a kabát egyszer alaposan teliszedte magát a törköly levéllel és kiesuszott a bodi feje alul. Erre azután a bodi haragjában összeveszett a kabáttal és úgy a falhoz verte, hogy a javítóba kellett vinni. A bodi még dühösebb lett erre és folyton azt mondogatta, hogy ő haza akar menni Kenmore-ba. Egy másik bodi is így vélekedett annál is inkább, mert egy kölyök kutyát kapott ajándékba, hát szeretett volna vele eldicselkedni ott-hun. Hamarosan szereztek is egy "otomobilt" és utnak indultak még pedig hatan, mert akkorra már megszapordtak a jelentkezők. Az utasok mind jól állottak a holdvilágtól s annyira daloltak, hogy a kutyában megmozdult a csirke-maradék és ugyan csak kontrázott a nótához. A bodik erre népgyűlést tartottak és az egyik indítványára halálra ítélték az illetlen kutyát, ami ellen tiltakozott a kutya gazdája. Mialatt így tanakodtak, a kutya kiugrott és az "otomobil" alá bujt. A halál-ítéletet sürgető bodi ki akarta huzni az áldozatot és a gép alá mászott utána, de úgy tele lett olajjal meg "gezelin"-nel, hogy még a bodik sem ismertek rá. Mikor a vendégek hazaérkeztek, a szomszédok azt

kérdezték tőlük, hogy talán a disznóhizlalóban kaptak munkát. Azóta nem tanácsos a bodik előtt a kutya-offenzívát emlegetni.

Terre Haute-n az egyik magyar stórosnak volt kilenc libája, de egyik vasárnap este arra került egy magyar bodi, akinek megtetszettek a libák és az egyiket elvitte. Igen ám, de a stórosnak van négy szemfüles burdosa, akik hamarosan kinyomozták a libatolvajt és beszállították a gazdához, hogy esináljon vele tetszése szerint. De nem is volt nehéz kinyomozni a tolvajt, mert a liba gágogott, azután pedig a libás bodi elfeledte, hogy a libavásárhoz fehér mellényt és nadrágot kell venni, mert a feketén nagyon meglátszik a pehely. A libás bodi én is alaposan meglátszott, de azért a liba gazdája nem volt nagyon szigorú vele szemben, mert csak azt kívánta, hogy lopja vissza a libát. A libás bodi tagadott eleinte, de mikor a gazda azzal fenyegette, hogy policot hozat, hát bevallotta a bűnét és megígérte, hogy visszalopja a libát. A burdосok ekkor közrefogták és négy vőfény kísérete mellett kerülközött vissza szállására a liba. Másnap azonban már mindenki gágogott a bodi után, aki hamarosan összepakkolt és úgy elment, mintha ott se lett volna.

Az egyik loraini miszter elment a kuglizóba körülnézni, hogy miként mulatnak a bodik.

Néhány pere mulva észrevette a misziszze, hogy eltűnt a miszter, nyakába kapta az ókontris nagykendőt és hamarosan ott termett a kuglizóban. El is kanyarította alaposan a miszter nótáját, hogy aszongya erre meg amarra, hát ki fogja törölgetni a sok edényt a konyhában. Elő is kapta az öt-águ villát és úgy rámászott a miszter képes felére, hogy az nekidőlt a falnak és csak ennyit mondott:

— Ejnye, te asszony, hát meg vagy bolondulva?!

A kuglizó tulajdonosa megsokalta a dolgot és odaszólt: — No, tovább nem vagy a földim! — A miszisznek se kellett egyéb, ráordított a tulajdonosra:

— Ha nem tetszik, akkor törülgessen nekem maga!

A columbusi miszternél vendégek voltak és a házigazda nagyban dicselkedett a borával. A vendégek csak úgy nyalták a szájuk szélét és várták a kóstolót. Egyszer azután el is indult a gazda a pincébe és a vendégek area mosolyra derült. Sokáig vártak a szomjas atyafiak s már-már azt gondolták, hogy a gazdát elesípték a száraz fináncok a pincében, de még ennél is nagyobb baj történt. Feljött a gazda és szomorúan jelentette, hogy kifolyt a hordóból a bor és beleszaladt a esatornába. A megrémült vendégek leszaladtak a pincébe és legalább kézzel tapogatták a pince boros sarát.

Congon az egyik öreg amerikai alaposan beszédett a bufelejtőből és hazabotorkálóban szépen el is aludt a vasuti "tájszok"-on. Egyszer azután dübörögve jött a gőzös és az atyafi hirtelenül olyat ugrott ijedtében, hogy a rózsabokor tetejére repült és onnan szedték le az ismerősök. Meg is fogadta, hogy többet nem alszik a vasuton.

DR. L. H. HERBERT
volt ezredorvos

8005 W. JEFFERSON AVENUE,
Detroit, Mich.

Kertész Kettő vagy reménytelen szerelmem rövid története

NEM voltam egész bizonyos benne, vajjon emlékszem-e rá, de viszont lehetségesnek tartottam, hogy egyszer már találkoztunk. Ő messziről rám mosolygott, alighogy a kávéház ajtaján kiléptem. — holmi bus mosoly lebegett az arcán — egyenesen felém jött és mind a két kezét nyújtotta.

— Már egy órája várom, hogy kijöjjön. — mondta lágyan és egy kicsit szomorúan — ne csodálkozzék, hogy itt talál. Kötelességemnek tartottam, hogy felkeressem és megmondjam magának az igazat, bármennyire fáj is, de becsületos és őszinte akarok lenni. Barátom, nem tehetek róla, és kérem önt, ne átkozzon engem. — beleszerettem Kertész Kettőbe.

— Ugy — rebegtem és törtem a fejem, kihez lehet szerencsém.

— Sokáig küzdöttem magamban, — folytatta — szóljak-e magának, de aztán elvégeztem, hogy nem ártat-hatom önt, ezt ön nem érdemli... nem, nem, ezt mégse... így könnyebben viseljük el mindketten. Az ember nem vitatkozhatik a szívével és én nem tehetek róla, hogy beleszerettem Kertész Kettőbe.

Nagyon csunya arcot csinálhattam, mert még mindig nem jutott eszembe, hogy honnét ismerem ezt a nőt.

— Az istenért, — mondta egy kicsit elsápadva — az istenért, barátom, legyen erős. Azért jöttem, hogy szépen és nemesen megmagyarázzam ezt önnek és megvizsgáljam: higgye el nekem... hidd el nekem, Lajos, tud fogod élni és el fogsz felejteni engem... jön majd valaki, egy tiszta és kékszemű leány..., aki elfelejteti veled ezt a boldogtalan szerelmedet és a szíved újra kinyílik majd... ó, hidd el nekem, Lajos, hidd el, leszel

még boldog és eszedbe se jut majd az a gonosz, gonosz nő, aki összerőrtte a szívedet, de aki nem akarta ezt, mert nem tehetett róla, hogy beleszeretett Kertész Kettőbe.

Megfogta a kezemet és megindultan simogatta.

— Ki az a Kertész Kettő? — törtem ki dühösen, remélve, hogy így valahogy mégis meg tudom majd, ki ez a nő.

Lesütötte a szemét.

— Csak semmi hevesség — mondta. — Lajos, az Istenért, nyugalom! Kertész Kettő az FTC hátvédje.

Ejnye, hiszen nekem dolgom van. Én nem vitatkozom ezzel a nővel, legyen neki igaza.

— Hát ha beleszerettél, légy vele boldog. — mondtam, felháborodást negélyezve — Isten veled!

Sarkonfordultam s elmentem. Hallottam, hogy ijedten és felindultan kiabált utánam, de nem fordultam meg.

Másnap levelet kaptam.

„Szegény, szegény barátom, egész éjjel nem aludtam, borzasztóan aggódtam érted, hogy még valami kárt teszel magadban; retentés volt, amikor a mulikor úgy otthagytál az utcán. Nem vehetem a lelkemre, hogy miattam tönkre tedd magad, azt akarom, hogy benyugodjál sorsodba és megértsd, hogy mi azért barátok lehetünk, szépen, szelíden beszélhetünk egymással, megvizsgálhatjuk egymást. Hát mit tegyek, mond Lajos, mit tegyek, küzdhetek-e én egy érzés ellen, mellyel küzdeni nem áll hatalmamban; küzdhetek-e az ellen, hogy beleszerettem Kertész Kettőbe? Szegény, szegény barátom, nyugodj meg, légy erős, el fogod felejteni tudni a te boldogtalan

Kis Anyádát”.

Egy darabig mérgelettem, hogy még mindig nem tudom, ki az én Kis Anyám, aztán vállat vontam. Dolgom volt, otthon vacsoráztam, olvastam a lapokat, egy pohár szódás bort hörpintgetve.

Egyszerre egy női kéz szelíden kivetzi kezemből a poharat. Megfordulok. — Ő volt az. A nyitott ajtón jött be. Bus szemrehányással nézett rám.

— Szegény barátom, — suttogta könnybelábadt szemekkel — már te iszol is.

Gyorsan kiitta a boromat és leült mellém.

— Nem engedhetem meg, — suttogta lágyan — hogy miattam elzúlj. Vigyáznai fogok rád. Melletted maradok, míg nem látom, hogy lemondnál szörnyű tervedről, hogy valami kárt tégy magadban.

Ijedten biztosítottam, hogy már le tettem erről a tervemről. Bus mosollyal rázta a fejét.

— Tudom, Erősnek akarsz látszani. De én ismerlek... Nem megyek el addig. Van még valami vacsora?

Vacsora után kényelembe helyezte magát és mosolyogva végigfeküdt a chaiselongue-on.

— Igen. Itt maradok nálad. Vigasztalni foglak. Addig nem megyek el, míg bele nem nyugzol a változhatatlamba... szegény barátom...

Három hónap múlva jobbnak láttam, ha elveszem feleségül. Mégis, kényelmesebb dolog.

— Hozzád megyek — mondta egyszerűen. — Hozzád megyek, mert becsüllek férfias, nemes bánatodért, kitartó, reménytelen szerelmedért. Hozzád megyek, és ha szeretni nem is tudlak, tisztelni foglak, mint legigazibb barátomat.

Negyedik gyermekünk után egyszer óvatosan megkérdeztem tőle:

— Mondd kérlek, édes kis anyám, én igazán nem tudom nézni, hogy te így hervadsz mellettem; úgy érzem, hogy most már el tudnám viselni a fájdalomamat... tehát csak azt akarom kérdezni: tudja-e az a Kertész Kettő, hogy szerelmes vagy belé?

— Mit gondolsz! — kiáltott felháborodva. — Milyen nőnek tartasz engem? Sohase hallott rólam, és sohasé fogja megtudni, hogy szerettem őt!

Csak legalább tudnám, honnan ismerem a feleségemet!

Karinthy Frigyes

FÖLDIKÉM!

Hát csakugyan az utolsó itéletre vársz azokkal a betegekkal?!

Konvenciók kiszólások

(A Verhovay konvencióról.)

Azok a emberek nem számítanak, mert csak olyan magánhangzók.

*

Aki mellette van, az álljon fel a kezével.

*

Annak a delegátusnak hasmenése van a fejében.

*

A szülés is betegség, de leginkább csak nőknél fordul elő...

KÖZBESZÓLÁS: Sokkal nagyobb betegség lenne, ha az előadónál fordulna elő.

*

Indítványozom, hogy a jövőben a titkár a névtelen leveleket ne vegye figyelembe és szigorúan válaszoljon azokra.

*

En hiszek az istenben.

EGY HANG: De ő nem hisz magában.

*

De hát mit csinálunk a mostoha feleséggel? Az semmit se kapjon?!

*

Indítványozom, hogy az öngyilkosjelölteket nem kell felvenni.

*

Ezt be kell szurni valahová.

EGY HANG: Hát szurja be.

Udvariasan

A nagyságos asszony estélyt akar adni és a nagyságos asszony meghívja valamennyi számottevő fiatalember ismerését. Az egyik ur — nevezzük dr. Olvashatatlan Aláírásnak — udvariasan kitér a meghívás elől. A nagyságos asszony kapacitálja:

— De jöjjön el drága doktorkám. Nagyon sok szép fiatal asszonyt fog nálam találni.

Dr. Olvashatatlan Aláírás hajlongva válaszol:

— De nagyságos asszonyom! Hígyje el, hogy én nem a szép fiatal asszonyok kedvéért mennék magukhoz, hanem csakis maga miatt...

Dr. FARKAS GÉZA

5000 DOLLÁR BIZTOSITEK
AZ ÁLLAMNÁL

Magyarországi és itteni peres ügyek gyors és pontos elintézése. Pénzküldés, jogi tanács és hajójegy.

FORDULJON HOZZAM BIZALOMMAL.
1958 Genesee Street, Toledo, Ohio.

Magyar férfi! Magyar nő! Magyar ifju!

Te, aki távol szülőföldedtől, nehéz verejtékkal keresed a mindennapi kenyeret, gondolsz-e arra, hogy itt künn a dollárért folyó erős küzdelem, a pihenés nélküli folytonos munka és gond gyorsabban megőröl. Gondolsz-e arra, hogy a betegség és halál könnyebben hozzád fér, ha tested-lelked el van csigázva. Mi lesz akkor, ha a betegség, vagy éppen a halál csakugyan utólér és nem gondoskodtál magadról és családotról? Amíg bírod a munkát és van kereseted, van barátod is. De ha bajba jutsz, hiába vársz segítséget másoktól. Magadnak kell gondoskodnod magadról!

A mód megvan rá. Biztosítsd magad! Minél korábban megteszed, annál kevesebbe kerül, de jobb későn, mint soha

Biztosíthatod magad biztosító társaságoknál, vagy egyleteknél. A biztosító társaságok osztalékot fizetnek a részvényeseknek s így több fizetséget kívánnak; meg aztán nem érted jól a nyelvüket se s ha bajod van, mégis a honfitársadhoz kell fordulnod. Marad tehát az egylet. De egylet is sok van. Több, mint kellene. Van olyan, amelyiknek 50, 1000, 500, 5000, sőt 20,000 tagja is van, akárcsak az államok, kisebbek és nagyobbak, például mint Szerbia vagy az Egyesült Államok. Az azután a Te dolgod, hogy melyikben bízol meg jobban.

A Verhovay Segély Egyletnek 22,000 tagja van s a legnagyobb magyar egylet.

Ha többet akarsz tudni róla, kérdezd meg akármelyik tagot, vagy fordulj közvetlenül a központoz

Verhovay Segély Egylet

HAZLETON, PA.

Kincses Ujság

828 S. WEST END AVE.
Detroit, Michigan

SZELLEMES ÖTLETEK,
KACAGTATÓ HUMORESZKEK,
POMPAS TARCÁK,
REMEK ELBESZÉLÉSEK,
TANULSÁGOS CIKKEK,
ÉRTÉKES TUDNIVALÓK,
HASZNOS TANACSAK,
GYÖNYÖRŰ VERSEK,
GAZDAG ISMERETEK
VALÓSÁGOS KINCSESHAZA

A

Kincses Ujság

A páratlan, hézagpótló, gyönyörz ki-
állítású folyóirat, melyet *Márk Béla*
és *Fülöp Ilona* szerkeszt, Amerika
magyar nőtársadalmának jogos büsz-
kesége.

A KINCSES UJSÁG
Előfizetési ára
CSAK \$1 FÉLÉVRE.

MUTATVÁNYSZÁM 20 CENT BE-
LYEG BEKÜLDÉSE ELLENÉBEN

Kincses Ujság

828 S. WEST END AVENUE,
DETROIT, MICH.

Hirek "Pencelvániá"-ból

A MCKEESPORTI bodik szörnyen készülődtek a nyulvaszatra. Csak az volt a baj, hogy történetért az ánglius boltba kellett menniök, ahol egy kisasszony szolgálta ki őket. A bodik nagynehezen kimutogatták az ujjajikkal, hogy mit is akarnak. A kisasszony nagyon elpirult a mutogatásra, de végül mégis csak megértette, hogy mit akarnak a bodik. Nagy lett az öröm, hogy van már golyóbis, mentek is a bodik azonnal a határba és sok járkálás után találtak egy döglött nyulat, amelynek fején éppen egy éhes varju ebédelt. A bodik nagybúszkén beelöltek a nyulba és azután betették a tarisznyába, de szükség is volt rá, mert egyebet nem lóttek. Igaz ugyan, hogy a nyulnak már nem volt feje, de hát ráfogták, hogy ők lótték le a fejét. Igen ám, de vérnek seholy se volt nyoma s azért a vadászok utközben betértek a vágóhidra és vettek marhavért, amivel alaposan bekenték a fejetlen nyulat. A turpisság később kiderült és most állandóan a fejetlen nyullal boszantják a vitéz vadászokat.

Homesteadon összejöttek a komák egy kis barátságos beszélgetésre. A kománé közben megkínálta őket egy kis holdvilággal, amit maga főzött. Holdvilágkozás közben közeledett a vacsora ideje s a miszisz kiment a konyhába, hogy felteszi a levest. Csak hogy nagyon sietett és a húst meg a zöldséget a "szink"-ben feledte és csak a víz rotyogott a tűzön. Később kiment a kománé és megsózta, borsozta a vizet, de a húst meg a többi beléalót megint csak kifeledte, de nem is

csoda, mert sietett a komákhoz a holdvilágot kínálgatni. Egyszer csak hazament a görli és mikor a kezét akarta megmosni, észrevette a húst és beszólt, hogy mi-féle hus van a "szink"-ben. Az anyja mérgesen rászólt, hogy az apjának való hus másnapra a "baket"-be. Ezzel tovább folyt a kínálkozás a szobában, de egyszer csak megjelent a kosztos is, akinek láttára a kománé a fejéhez kapott és sietett a konyhába megnézni a levest. Kavarás közben nagyon ritkának találta és elkezdte keresni a húst a fazékban, de nem találta. Lett erre nagy riadalom, még a macskát is megtapogatták, hogy nem abban van-e a hus. Végül is kiderült, hogy a hus a szinkben nyugszik. Erre a kománé bement és mentette magát a komák előtt, hogy az a pokolra való mészáros olyan vén húst küldött neki, amit reggel óta nem tud puhára főzni. Ezután betette a húst a fazékba és tizenöt perc múlva bevitte az asztalra. A komák kegyetlenül rágták a húst és ők is átkozták a mészárost. Másnap minden komának hólyagos volt a szája a nagy rágástól.

Wilburon két burdosgazda megegyesült abban, hogy vesznek egy kandisznót és kihizlalják karácsonyra. Vettek is egy 500 fontosat, de később elhatározták, hogy kívánatos lenne az állatot semlegessé tenni, mert akkor jobbizü lesz a husa. Össze is hívták az egész pléz magyarságát a nagy munkára, sőt még ánglius bodik is akadtak seitségül. Kitervezték a dolgot, egy "kárpinter" bodit a disznó-ól tetejére ültettek, egy ánglius bodi meg a

háztetőre ült katona puskával azért, hogy ha a kan megugrik, akkor ő lepuffantja. A kárpinternek kötelet adtak a kezébe, merthogy ő meg tud állni a tetőn, ha le nem csuszik. A kötél másik végét a disznó egyik lábára kötötték, a másik lábát pedig egy közeli fához erősítették. Mikor mindez megvolt, akkor előállott a mester egy nagy bicskával a kezében és kiadta a jelszót: "No, fiuk, fogjátok le!" A bodik meg is csikarták a kant, a mely nagyot visitott s a háztetőn levő ánglius bodi úgy megijedt, hogy elsült kezében a puska. A dörrenésre a kan nekivadult és kipeverte a bodikkal az udvart. A kárpinter bodi egy darabig engedte a kötelet, de egyszer csak meggondolta a dolgot és olyat rántott a kötélben, hogy elesett a kan, de az egyik bodi éppen alá került. Ordított is a bodi kegyetlenül, hogy ne tévesszék össze a disznóval; az egyik jóbarátja közben leszaladt a pincébe a májner tüért, jól megszirozta és odaszólt a többi bodinak, hogy ha le nem huzzák a kant az ő bodijáról, hát mind a türe huzgálja őket, mert a bodijának felesége meg két gyereke van, hát azokat ki fogja majd eltartani. Erre azután megcsikarták a bodi két lábát és kirángatták a kan alul, de az arcáról mind lejött a pulitér. Végre azután megtörtént a nagy eset, de a bodik előtt nem tanácsos beszélni a dologról.

HALÁL ELLEN

NINCS ORVOSSÁG — MONDJA A RÉGI PÉLDABESZÉD.

Amelyik clevelandi magyar háznál a Halál kopogtatott, jusson eszükbe

The Jakab Co.

magyar temetésrendező és balzsamozó intézete, amely a legjobban berendezett a városban.

Betegszállító kocsik állanak rendelkezésre. — Lakodalmakra és keresztelőkire a legjobb gépkocsikat tartja.

8923 BUCKEYE ROAD,

CLEVELAND, OHIO.

— MINDKÉT TELEFON. —

DONGÓ

Megjelenik havonta kétszer
Szerkesztő: KEMÉNY GYÖRGY
Rajzoló: KEMÉNY JÁNOS

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Amerikában egy évre.....	\$3.00
4 hónapra	\$1.00
8 hónapra	\$2.00
Magyarországra egy évre.....	\$3.50

A DONGÓ CIME:
1060—25th Street, Detroit, Mich.

DONGÓ

HUNGARIAN COMIC PAPER
PUBLISHED SEMI-MONTHLY
Editor: GEORGE KEMENY

Entered as second-class matter July 15th, 1916 at the Post Office at Detroit, Mich., under the Act, of March 3, 1897.

Vigyázó János

MEGESTEK a magyar konvenciók, amelyekről előre jósolták, hogy ezek lesznek az utolsó régi módi "nagy konvenciók", amelyek hetekig eltartottak és vagyonba kerültek. Ugy a Református Egyesület, mint a Verhovay Segélyegyletet konvencióin rendkívül fontos, életbevágó kérdéseket igyekeztek elintézni a kiküldöttek. Az idő ugyanis rámutatott arra, hogy a régi módi olesójánoskodások ideje teljesen lejárt és ma már nem lehet kevésért sokat ígérni, mert azt a sokat meg is kell adni valamikor. Sőt már nagyon is eljött az idő, mikor gyakran

meg kell adni azt a megígért sokat és nincs miből.

A nagyobb magyar egyesületek a két legutóbbi konvenció után áttértek azon alapra, melyen 25—30 év előtt el kellett volna indulniok, amikor sokkalta könnyebben ment volna a dolog. De azt mondják, hogy eső után késő a köpenyeg és azért nem kell visszanezegetni a múltba, hanem inkább arra kell törekednie minden egyesületi tagnak, hogy megmentse a ránk következő jövőt. Sokaknak nehéz lesz beletörödniök az új viszonyokba, de bele kell törödniök valamikor, mert hiszen a számok igazsága alól nincs kibuvó.

A konvenciók kiküldöttek szakértők véleménye alapján igyekeztek megtenni a tőlük telhető legjobbat és őket gáncs, vagy szemrehányás nem illeti. Adott viszonyok között senki más nem tehetett volna egyebet, mint amit ők tettek hosszas megfontolás, eszmecsere és néha heves vitakozások után. Lehetséges, sőt csaknem bizonyos, hogy idők multával ezek az intézkedések se lesznek majd kielégítőek, de a delegátusok nem láthatnak a jövőbe és csak azt teheték, a mit a jelen marka kényszerített rájuk.

Véleményem szerint az amerikai magyar egyesületek előtt végeredményben csak az lehet valamelyes állandó megoldás, ha barátságos és okos megbeszélés után mind egyesülnek és nyelvbe ütnek egy egészséges alapokon álló magyar biztosító egyesületet, amint

azt a nagyobb amerikai egyesületek tették, amelyek régebben ugyancsak nem vették tekintetbe a számokat és csak "tesvéri" alapon akartak biztosító üzletet folytatni s a nóta vége az lett, hogy esőd elé kerültek.

A Verhovay Segélyegylet pittsburghi főgyűlésén megválasztottak egy bizottságot, amelynek az lesz a feladata, hogy ezt az egyesülést tanulmányozza s alkalomadtán meg is valósítsa. Ezt a példát követhetnek a többi magyar egyesületek is addig, amíg nem késő. Ma még talán lehet segíteni az állapotokon, holnapután esetleg késő lesz és akkor hoppon maradnak azok a tizezrek, a kik éveken át fizettek csak azért, hogy haláluk után megkapják a biztosítási összeget hozzátartozóik.

Félre kell itt tenni az egyéni érdekeket, sutba kell dobni a hiúságot és abba kell hagyni a tátogó szájaszkodást. Az amerikai magyarságnak égető szüksége van a tömörülésre, az amerikai magyar egyesületek jövőjét meg kell menteni és ebben a munkában össze kell fogniok mindazoknak, akikben megmozdul az emberszeretet.

Ugy a Igonieri, mint a pittsburghi gyűlésekről sok lenne még a mondanivaló, de helyszüke miatt másorra hagyom a mondanivalókat. Egyelőre csak ezt mondom: Testvérek, magyarok! Vegyük elő már egyszer a jobbik eszünket és ne várojuk a fát önmagunk alatt!

“Samu” berukkolt

K. Nénik és Bácsik! Azt mondja a régi katona nóta, hogy októbernek első napján be kell rukkolni. Hát én is berukkoltam és most már virtigli iskolás vagyok. Igaz, hogy nem ment könnyen a dolog, de hát az okosabb enged és most göndör hajam rövidre van levágva, úgy ülöm az iskola padját.

De azonkívül más kitüntetés is ért, merthogy a Verhovay konvención felvettek az ifjúsági osztályba és Völgyi bácsi New Yorkból bejelentette, hogy tizenhat éves koromig ő fizeti értem a díjakat. Hát nem kitüntetés ez?! No, de nem is csoda, mert én egyébként is Verhovay konvenció gyerek vagyok, mert hat év előtt éppen akkor születtem, mikor a Verhovay konvenciót tartották Pittsburghban. Az édesapám akkor is ott volt a konvención, mint most, de akkor betegket hozott, most pedig csak betegséget. No, de azért őt is érte kitüntetés, mert őt is egyhangú felkiáltással vette fel a konvenció a Verhovay egyesület tagjának. Így azután ketten vagyunk az önálló fiók tagjai, én az ifju-

sági osztály, a zöreg Dongó meg a rendes önálló fiók. De azért pályázatot hirdetünk, hogy melyik fiókhoz csatlakozzunk, mert attól tartok, hogy így kettesben nem bírjuk ki sokáig. Most pedig hogy közeledik a hatodik születés napom, hát tisztelem a néniket és bácsikat, s arra kérem, hogy legyenek rám büszkék, mert iskolás is meg Verhovaysta is vagyok. Ugy bizony!

SZÉCHÉNYI LÁSZLÓNÉ GYERMEK-SEGÉLYAKCIÓJA. NEW PORT. R. I.

October 6, 1923.

DONGÓ.

Detroit, Mich.

KEDVES HONFITARSAIM!

Majd egy éve már, hogy Magyarországon jártam és így bizonyos vagyok benne, hogy az ottani nyomorról legalább is annyit tudnak mint én, úgy hogy nem szükséges azt részleteznem. Abból, amit eddig tettek, tudom, hogy készséggel segítenek, de azt is tudom, hogy minél tovább vagyunk itt és távol azoktól, akik nyomorúságban vannak, annál kevesebbet gondolunk rájuk.

Éhség és fázás szomorú részleteit közli egy levél, amelyben arról van szó, hogy a hus kilója 14.000 és egy pár harisnya 25.000 korona. Elszörnyedünk és megfogadjuk, hogy segíteni fogunk. Mikor a nyomor ilyen levelekből vagy egy éppen visszatérőnek szavaiból tudomásunkra jut, mély hatással van ránk, mely azonban elmosódik, hogy helyet adjon a mi derűsebb itteni életünk mindennapi gondjainak, küzdelmeinek vagy talán kedvteléseinek. Ragadjuk meg a pillanatot, mikor tudatában vagyunk az odaátlevők szenvedéseinek és mikor együtt érezzük velük, mutassuk ki rokonszenvünket!

A gyermekek ezrei napról-napra a legkétségbeejtőbb módon szenvednek szükségét és a három magyarországi legnagyobb segélyező egyesület kénytelen elutasítani őket pénz hiányában.

A Vörös Kereszt, a Gyermekevédő Liga és a Stefánia Egylet odajutottak, hogy be kell szüntetniök a munkát teljesen. Megengedhetjük mi ezt? Az amerikaiak már annyit adtak minden egyes országnak, hogy az ember alig meri kérni őket több segítségért. Esetleg azt mondja erre valaki: “Hát mi magyarok nem adtunk szintén?”

De igen, nekem tudomásom van rendkívüli bőkezűségükről és ez az

ok, amiért újból kérek, még pedig ez alkalommal csak egy kis összeget.

Ha mindenki ad egy dollárt és megkér minden egyes másik magyart, a kit ismer — tegyük fel, 5 másikat, — hogy adjon egy dollárt és utánajár, hogy az azt át is adja: gondolják csak meg, micsoda karácsonyi ajándék is lesz ebből.

Kezeskedem arról és a sajátomból teszem lehetővé, hogy minden dollár és minden cent, amit nevemre beküldenek, levonás nélkül eljusson a felsorolt három segélyegylet egyikéhez.

Dollárjaikat küldjék erre a címre: Countess Gladys Széchenyi

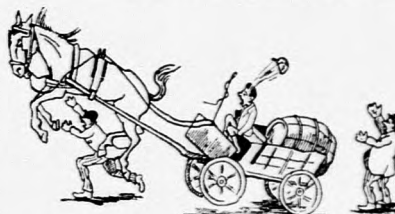
Hungarian Charity Fund

Riggs National Bank

Washington, D. C.

Szívélyes üdvözlettel

SZÉCHÉNYI GLADYS

DETROITI HIRESSÉG

Az Anderson utca egyik szalójában olyan kanári madár volt, amely számár módra is tud ordítani. A nagy hírességnek sok halgatója akadt, de nem is tudtak hamarosan hazamenni, mert az ordításra megeredt az eső és mindnyájan eláztak.

MAGYAROM!

Ha Pittsburgh-ban jársz, keresd fel a

ROSS HOTEL-T,

amelynek tulajdonosa

HOLLÓSSY JÁNOS

Étkezés és szobák kaphatók.
509 ROSS ST., PITTSBURGH, PA.

Szivar-nagykereskedés

Mindenféle szivar, dohány és cigaretta nagybani áron kapható

Veress József

dohány- és szivar-
nagykereskedésében

7801 MACKIE ST., Detroit, Mich.

Esetek "Nyul Győziből"

TRENTONBAN az egyik bucsér ki szokott járni a farmokra disznót vásárolni és utjában mindig az erdőn ment keresztül. Ilyenkor gyönyörködve nézte a szép fácánokat és nagy gusztusa jött a fácán-pecsenyére. Megkérte a farmert, hogy löjjön neki fácánt, ő szívesen megfizet érte. A farmer lött is egyet és odaadta, de mikor az árára került a sor, nagyot nézett a bucsér, mert borsosnak találta. No, de azért mégis megvizsgáztatott, merthogy hozzájutott a fácán-pecsenyéhez. Nagy örömmel vitte haza a fácánt és otthon rögtön kiadta a parancsot a miszisznek, hogy készítse el rendesen a fácánt. A miszisz el is készítette és a bucsér úgy bekosztolt belőle, hogy másnap hat üveg Plutóvizet kellett meginnia. Vagy tizenkét órát el is töltött ezután egyvégből az áristomban és megfogadta, hogy nem eszik többet fácán-pecsenyét.

Az egyik trentoni bodi megakart nősülni és talált is valahol egy magához való. Ki is tüzték az esküvő napját, de a bodi bele akart nézni esküvő előtt a holdvilágba és mikor ezt észrevette a menyasszony, alaposan elmondta neki az egyszeregyet. A bodi erre fogta magát, felült a vonatra és otthagya az egész lagzit. A menyasszony azt gondolta, hogy a vőlegény csak tréfál, felült tehát a tanukkal egy automobilra és a bodi után ment. Mikor megérkeztek Trentonba, odaállítottak a templom elé és a menyasszony elküldött valakit a vőlegény után, hogy menjen a templomba, mert várják. A bodi azonban visszauzsent, hogy neki olyan miszisz nem kell, aki miatt ő nem ihat ködmönlevet. Így azután teljesen befagyott a lagzi.

Trentonban az utolsó pikniket tartották és az egyik bodi alaposan ki akarta magát mulatni. Ott is maradt késő estig a pikniken és alaposan beszédett a holdvilágból. Este azután hazament automobilon és mikor a ház előtt megállott, sokan voltak a porcsón. A bodi azt gondolta, hogy az ő görlije is ott van s kitért karokkal ment a mamája felé, megszorongatta és ugyancsak mondogatta: "Hogy vagy édes Rózsikám"?! A mamának azonban nem tetszett ez a cifra megszólítás és egy alapos ötöst nyomott a fiu képére, aki ijedtében azzal védekezett, hogy a sötétben minden téhen fekete.

Értesítés

PITTSBURGH-ban és környékén Fekesházy Béla ur a Dongó meghatalmazott képviselője és irodavezetője. Ajánljuk őt a magyarság jóindulatába. Címe: M. B. Fekesházy, c/o. First National Bank, Pittsburgh, Pa.

Nem lehet

A nyolcadik gimnáziumi tanulókat összegyűjti az osztályfőnök:

— Figyelmeztetek mindenkit, hogy az új tanévben rendesen és tisztességesen viselkedjék. Példának okáért csak olyan helyekre járjanak, ahol szolid, jövevény ifjak megfordulhatnak. Teszem azt, ne keressenek fel más helyeket, mint azokat — ahová a nővéruket is magukkal vihetik.

Braun Pál ismétlő szövegre jelentkezik:

— Tanár ur, kérem!...

— No mit akar?

— A magam részéről ezt nem fogadhatom meg.

— Miért?

— Mert nekem nő a szakállam, én az idén már borbélyhoz járok...

MAGYAROM!

Ezres bankó üti a markodat, ha november végéig beküldöd a 3 beteget.

Kit akar kihozatni az óhazából?

Ha valakit ki akar hozatni Európából, akkor siessen az AFFIDAVIT elküldésével, mert a jövő évi kvóta is hamarosan betelik.

Az affidavit ügyében forduljon teljes bizalommal

PÁL IMRÉHEZ

akinek affidavitjei eddig minden esetben sikeresek voltak.

PÉNZET ELKÜLDHETI ÉS HAJÓJEGYET IS VEHET NÁLA.

Ingtalanforgalmi irodáját mindenki elismeréssel említi.

9117 Buckeye Road, Cleveland, O.

FÜSTÖLT SZALONNA.

Aki szereti a pörkölt disznóból, óhazai módra készült

FÜSTÖLT SZALONNÁT,

az ne feledje el, hogy a legfinomabb szalonna

VARGA J. JÁNOS

üzletében kapható Clevelandban. Rendelésre az ország bármely részébe küld ebből a finom szalonnából, amely után még az ujjait is megnyalja a magyar.

JOHN J. VARGA

9601 CUMBERLAND AVENUE,

CLEVELAND, OHIO.

Veterán Pesta

régi amérikás és Zöldfülü Marci

MARCINK, hát a komencióknak is vége van már most elmehecsünk zabot hegyezni, mer aszondik, hogy ezek vótak a zutolsó nagy komencijók, ezután már csak holmi köjök komencijók lesznek. A reformátusok Ligonierba komencijóztak, ahun a magyar árvák vannak oszt láthatták, hogy mennyire árva az aki árva. No, de ki is tettek magokér oszt a magyar árvák sorát órajtosan megfikszolták. Álgya is meg őket a magyarok Istene.

De azér a picburghi komencijón is kitétek magokér a telegatyások, de nem is csuda, mer hogy nagy sirás vót, mikor a magyar árvák defellérozta a komencijó előtt. Nem is csuda, hogy raduvéba beléjök kapott valami takonykór, aki a zöreg Dongóba is belekapott oszt azóta ojjan, mind a kerge birka. No, de hát igen jó dóga vót eddig a zöreg Dongónak, hát ráfér egy kis nyavaja.

Picburghba igen panaszoktattak a telegatyások a drágaság miatt, de azér mégse sietttek, mer hogy igen órajtos ködmönlevet megsert ihattak ott. Hát magam is szívesen komencijóznék legalább egy évig Picburghba, mer ott órajtosan kiteszik a bárera a szkunert.

No, de azér Mikeszport se kutyta, mer ott meg igen baráccságos magyarok laknak. Teszem asztat ott van Zámbo Pál, akinek derék hotelje van oszt tritól százegyig. Nem is csuda, mer hogy

benne van minden órajtos dologba oszt a híres Magyar Klubnak ő a zelnöke. Hát meg is láccik a Magyar Klub-on, hogy órajtos a zelnöke, de a többi is, aki belé tartozik. Megazutég a Columbia Hotelbe is nagy a baráccság, mer ott meg Lázár Gyula mosojog a zemberre. Hát Lázár klevlandi ismerős oszt így nem is lehet más, mind baráccságos ember.

Sok lyó időt tötöttünk Mikeszporton oszt november 29-én megint el kék oda menni, mer hogy a Katholikus Énekkar az A. O. H. Hallban nagy báldot tart, hát ott órajtosan lehet mulatni. A többit meg maj máskor mondom el, mer még igen benem van a picburghi komencijó, hát várni kell.

A south bendi "Smoky"

Tudvalevőleg juliusban ugynevezett "Vas András kampányt" indítottak az amerikai lapok és jó magyar szokás szerint ebből is szalmaláng lett. Az első felszólalás után úgy elhallgattak a "nagy lapok", mintha csak szélhűdés érte volna őket. Egyes helyeken mégis csak mutatkozik némi érdeklődés, különösen pedig South Bendben, ahol Muszer Miklós, aki a "Városi Élet"-ben a "Pletyka" című rovatot csinálja nagy ügyességgel, ugyancsak veri a vasat a Vas András érdekében. Már eddig is nagyon szép eredményt ért el s a jelek arra mutatnak, hogy a Vas András kampányban a south bendiek fogják megmenteni a becsületet.

Alább közlünk néhány józú levelet, amit a south bendiek intéztek a tréfás "Smoky"-hoz:

Tisztelt Füstös!

Mellékelve küldöm az öt vasat a Vas Andrásért. A miszisz Molnár igen azon volt, hogy csak rendeljem meg. Biztosan azt hiszi, hogy az olyan nagy lehet, mint a Biblia és a télen nem megyek majd sehová, hanem mindig azt olvasom. És mivel az asszonyoknak hizelegni kell, hát a fene rágja ki, csak hozd azt a Vas Andrást.

Maradok a régi

Butoros Molnár

Miszter Füstös!

Ehenni van az öt vas, aztán akarom ám látni azt a Vas Andrást, vagy mi a menküt, mert nemsokára szükség lesz rá, mert a kis csillagnak abból fogok felolvasásokat tar-

tani, ha majd megjön, azt akarom, hogy olyan jó magyar legyen, mint én, az ánkolja. Jubecse! Oszteg ha szép lesz az a könyv, akkor Vas András Csillag lesz a kis Csillag neve.

? ! X Q X ! ?

"Hank"

Hallo Füstös!

Itt van az öt vas, mert úgy is tudom, ha szép szóval nem is adom, hát valahol meglesel a sötétben és feltartóztatasz érte. De a fene rágja ki azt a füstös pofádat, akarom ám látni azt a könyvet, nehogy sitty-sitty! meggyvad, mert az én pénzemmet ne igya meg senki.

Maradok ellenséged

Gyenge Gyuri
kis South Bend

Igen tisztelt Füstös Ur!

Mellékelve küldünk hét vasat a Vas András című remekműre. Az öné most a pénz és azt hisszük, hogy a miénk lesz a bubánat. Egyuttal én, Lécsi Laci, figyelmeztetem önt, hogy a multkor megivott hat mulit és elment, még azt sem mondta, hogy befellegzett. Legyen szíves ezen adósságot minél előbb tisztázni, mert ne gondolja, hogy én, vagy pedig a Babóti Kari társam az esőcsatornából eresztjük a gallonosba a mulit. Azért fizetni kell ám földi!

Irta: *Martinbácsi.*

Diktálta: *Lócsi Laci.*

Temetés után

Az özvegy hazaérkezik férje temetéséről. Gyászruhában, könnyes szemmel, szívében őszinte bánattal tele szobájába vonul és sir, keservesen sir. Most a szobalány jelenti, hogy egy ur keresi. Ez az ur már régóta szerelmes bele s most, amikor újra együtt vannak, egyszerűen így szól:

— Legyen a feleségem.

— Szerencsétlen, — mondja az özvegy — most mondja ezt nekem, ilyen alkalommal?...

— Hát mikor mondtam volna?

— A temetés előtt. Sok fölösleges sirástól megkimélhetett volna...

SOLTÉSZ JÓZSEF

SZÁRAZ SZALONJA

751 ANDERSON AVE., DETROIT, Mich.
Az ő szalonjában nézik a matyókat a holdban muzsikáló Dávid királyt.

Muffol Miska

FŐBURDOS SZAVALATAI

ELGYÜTT mán a káposzta taposás meg a préselés ideje, hát mondok érdemes élni, mer ijjenkor mindenből órajtosan kijut a magunkfajta cingel embernek. No, de rám is fér, merhogy sokat koplaltam a nyáron.

A drékszi májner miszisz meg ködmönlevet főzött osztég rosszul lyárt, merhogy tüzet fogott a ködmönlé oszt még a szoknya is leégett a misziszrüül. A zegyik majner bodi, aki tüzőtót vót, nagyot sóhajtott, hogy aszondi nagy szerencse, hogy le nem égett a tipli a nagy tüztül, mer akkor nem dógozhattak vóna.

Alpán meg a főburdos kihajtotta a miszisz tehenét a legelőre, de hogy sok vót a munsájn a bodiba, hát hamar el is alutt oszt a tehen elment a más lucernásába. Mikor a bodi felébredt, hát a tehen nem vót sehol, de egy másik miszisz tehene legelt előtte oszt a bodi örömébe elkezdte ölelni meg csókolni a riskát. Csakhogy a tehen megunta a barátkozást oszt maga alá teperte a bodit, akinek az vót a szerencséje, hogy egy miszisz kihuzta a tehen alul. A bodi szörnyü méregbe jött oszt nekiment a tehennek, amijer meg a miszisz gyütt méregbe, hogy aszondi ne bántsa az ő tehenét. Épen arra ment egy polic, oszt az huzta el a bodit a tehentül. Így azutég nem lett nagyobb baj belüle.

Séronba meg nagyba főzik a misziszek a hódvilágot oszt a bodik nem győznek eleget dógozni, mert amejjik bodi beköp kilenc hódvilágot, hát annak 99 van beirva a könyvébe. Nem is csuda, ha Séronba nem telik a bodiknak beteg a Dongóra.

No, de nem szavazok mán többet, mer aszondik, hogy megent gyün a panyor Lujza, aki a piczburgi komencijón is igen megölelgette a telegatyásokat, hát mondok, sijetek betaposni egypár miszisznel a káposztát, hogy legalább valami haszon legyek belüem.

Konvenció esetek

(A pittsburghi gyűlésről)

A CSIRKÉK

Az egyik delegátus nézegeti a kirakatban levő csirkéket. Nézelődés közben hozzásimul egy öreg tyuk és megböki könyökével a delegátus oldalát:

— Do you like chicken, John?

A delegátus nagyot nyelt és undorral tovább ballagott.

A LEGJOBB AZ EGYENES UT

Egyik vasárnapon az unatkozó delegátusok el akartak menni a Hollósy szállodájába, ahol többen laktak. Igen ám, de nem tudták, hogy merre van a szálloda. Egyikük volt már ott, de kijelentette, hogy ő csak úgy talál oda, ha előbb lemennek a B. & O. vasut állomásához és onnan mennek vissza, mert ő esakis így talál a tetthelyre. Leballagtak tehát a "dipó"-hoz és megint visszaballagtak oda, ahonnan elindultak, mert a keresett hely csak egy köhajtásnyira volt onnan, ahonnan utnak indultak.

A KONVENCIÓ TRÉFÁSA

A konvenció tréfaesinálója a pittsburghi Püspöki volt, akin sokat mulattak a pipázóban levő "kis konvenciósök". Többi között valami vitás ügynél nagy lemondással jelentette a "pipások"-nak:

— Némelyik delegátus feje olyan világos, mint egy majnás pléz éjféلكor.

SZIVES TUDOMÁSUL

LEECHBURG-on (Pa.) Vinczellér: János honfitársunk volt szives elvállalni a Dongó beteglátogatását. Ajánljuk őt a magyarság jóindulatába.

"Törje ki a csehekét a nyavalya..."

Üvegesörömpölés, kiabálás, kacagás hangzik a nyugati pályaudvar előtt. Embergyűrű közepén, fiatalember áll egy asztalka előtt. Az asztalon papírosba csomagolt kaszakövek hal-maza fekszik. Üvegeserepek, reszelők és bieskák. A fiatalember nagy hangon, hajlongva dolgozik. Végighuzza a követ az üvegen. Ugy vág, mint a gyémánt. A reszelővel eltompítja a bieskák élet, aztán megköszörüli a "habkövel" és a kés újra éles, mint a borotva. Közben forog a nyelve:

"A habkö, a habkö. Ezzel feni
Asztalos a gyuláját,
Gazda a kaszáját,
Orvos a műszerét,
Suszter a kését,
Acélját a hentes:
Éles a mi éles,
Száz korona darabja,
Törje ki a csehekét a nyavalya..."

Harsogó nevetés zudul fel a vers végén. Dülöngélnék a kacagástól az emberek, mikor az árus elmondja, hogy repülőgépen jött be Soroksárról és ha nem vesz ma mindenki, akkor újra visszamegy és többet vissza sem jön.

— Adjon egyet — szól hozzá egy elegáns ur.

— Megbolondultál? — ijedezik a társa.

— *Muszáj venni* — felel jóízűket nevetve az ur és bár biztosan nem kaszál, mégis megveszi a követ. Az árus meg rendületlenül kiabál tovább némi változtatással:

"Száz korona darabja,
Hogy törje ki a csehekét, meg
A románokat
Közakarattal a nyavalya..."

HONFITARS!

A takony-kór üssön ki rajtad, ha ellopod a más Dongóját.

Első magyar ügyvéd és hitelközjegyző
W. H. SCHWARTZ
Ohio államban, 512 Society for Savings épületében, Cleveland, O.
Telefon: Cuhahoga Central 3350-R.
Bell Main 5720.

PÁLFI ISTVÁN

501 S. YALE ST., DETROIT, MICH.
A magy. róm. kath. templom közelében.
Kapható nála mindenféle dohány, szivar és cigareta. — Imakönyvek, szobrok és olvasók. Mindenféle karácsonyi ajándék és finom cukrok.

Budapesti humor

Már szállingóznak haza a nyaralásból a bohémek. S ha mást nem is, de magukkal hoztak Budapestre egy pár "nyaralási — tarkát".

Lányi-Grünwald Béla Szemesen nyaralt, ahol meglátogatta a szomszédos Fonyódon nyaraló *Lányi* Dezső, a Góliát-termetű, bika-nyaku, keményöklű szobrász. Lányi délután jött s már esteledett, amikor kijelentette, hogy hazafelé készül.

— Ugyan, maradj még. — marasztalták Grünwaldék, akik a világ legkedvesebb házigazdái közé tartoznak.

— Nem akarok későre maradni — szölt közbe Lányi — félek egymagam éjnek idején keresztül bandukolni az erdőn...

— Ne tarts semmitől — hangzott a válasz — mi történni teled?

— Hátha lejtöm azt, aki utamba kerül?... —

Pesti bankigazgató a korzón sétál és ebben a pillanatban nem gondol a főzslére, a koronára, az zzzletre, — csak a napot élvezi, a kék eget, a dunai szellőt, az elsuhanó felhőket és a barátójére gondol, akivel itt van randevuja.

A hogy megy előre, valaki hátulról belecsimpaszkodik a nyakába, fürgén, viháncolva megöleli és esztanós csókot nyom a feje bubjára.

— De fiam, hogy tehet ilyet? — szölt rémülten a bankigazgató — hiszen itt ezer ember látja...

— Boesáss meg, nem tudtam, hogy te vagy. — szölt a nő, a bankigazgató felesége, aki véletlenül éppen ott sétált a korzón...

Kerekés ur, kedves, alacsony emberke, napi sétáját végzi a Dunaparton. Elegáns kakiruha van rajta, kezében hosszú, elefántcsontnyelz bot. Barátja megszólítja:

— Miért jársz ilyen nagy bottal, hiszen éppen a válladig ér?

— Csak nem vágatom le a gyönyöröz elefánt-csont nyelét?

— Hát vágasd le alul.

— Alul nem hosszú...

Nagy Endre a Balatonon nyaralt, ahol társaságával egy ismert halásztól vitorlás-csónakot vásárolt. Csöndes időben nagyszerzen szórakoztak a vitorlással, de ha egy kis szél fujdogált, bizony nem tudtak mihez fogni a nyílt vizen. Egyszer nagyon szeles idő volt és ezért Nagy Endrék megfogadták a vitorlás régi gazdáját, hogy jöjjen el velük. Alig voltak negyedóránál a Balatonon, hatalmas szélvihar keletkezett és himbálni kezdte a csónakot. A beműlök nagyon megijedtek.

— Na, öregem. — szölt Nagy Endre a halászhoz — itt baj van. Vegye kend kezébe a korfányzást.

Az öreg félvállról válaszolt:

— Nem értek én ahoz, jó uram. Hiszen éppen azért adtam el a vitorlást, mert nem értek hozzá...

Az egyik kerületi plébánoshoz beállít egy természetes asszonyosság és sirva könyörög:

— Főtisztelendő ur, kérem, tessék segíteni rajtam. Az uram meghalt, három gyermekemmel a legnagyobb nyomorban élek. Irjon egy-két ajánló levelet az érdekekben, úgy fogok dolgozni, hogy soha sem lesz panasz reám.

A főtisztelendő ur szíve megesett a szegény asszonyon, lezlt az íróasztalához és négy egyforma levelet írt a következő tartalommal

"E sorok átadóját szíveskedjenek munkához juttatni, s bizonyos, hogy a legnagyobb megelégedést fogja kiváltani minden körülmények között".

Elkészült a levél és a főtisztelendő ur bucsuzás előtt még megkérdezte a hálálkodó asszonyt:

— Tulajdonképpen mihez ért maga? Mi a foglalkozása?

— Okleveles szülész nő vagyok. — hangzott a válasz büszkeséggel.

— Az isten szerelméért! Tudja ki nek címeztem az ajánló levelet? Vass József kegyelmes urnak, Bangha páternek, főtisztelendő Gieswein és Griger képviselő uraknak...

Leánykérés

Az após-jelölt élénken mustrálja a fiatallembert és mondja:

— Rendben van. Blau ur, amit mond a családi életről és a szerelemről, mind nagyon szép. Én azonban nem ismerem a maga multját és a leányomnak nagy hozományt adok, kénytelen leszek tehát ön után érdeklődni.

— Mi az a nagy hozomány?

— Tízmillió.

— S mennyivel kevesebb, ha nem érdeklődik?...

PETRÁS LAJOS

ügyvéd, városi tanácsos.

Irodái:

1039 GUARDIAN BUILDING

8915 BUCKEYE ROAD

Telefon: Main 2327. — Central 710.

Lakás telefon: Princeton 2408-W.

WEISS MÓR

HAZAI ÓRÁS és ÉKSZERÉSZ

THE JEWELER

7902 West Jefferson Avenue,

Detroit, Mich.

ELAD NAGYBAN ÉS KICSINYBEN.

Schwartz B.

2825 EAST 79TH STREET,
CLEVELAND, OHIO.

Hajójegyek minden vonalra.

Pénzküldés a világ minden részébe.

JOGI TANÁCS ÉS KÖZJEGYZŐI
ÜGYEK ELINTÉZÉSE.

MAGYAROK, FIGYELEM!

Aki nem akarja gépkocsiját tönkre tenni, úgy nézzen be Toledóban

STEPHÁN ANDRÁS

gasoline-állomására és töltsse meg ott a gépet valódi Hi-Speed gasolinenal. A legfinomabb Pennsylvaniai OLÁJ nála van.

A gépet is kitisztítják és rendbe hozzák.

CONSAUL AND BUN STREET SAROK
TOLEDO, O.

Szót kérek!

MINTHA csak hallanám a jókívánásokat, amiket a Dongó olvasóinak egy része kíván nekem a Dongó újabb kisése miatt. Hát igazuk is van a jót kívánóknak, mert a Dongónak nem lenne szabad így elkésnie. Igen ám, de a régi magyar közmondás szerint "a szükség törvényt bont." A Dongó késésének nemcsak én vagyok az oka, hanem a körülmények és azok az olvasók, akik azt várják, hogy külön-külön staféta menjen hozzájuk azért a pár dollárért.

Hónapok óta járom a világot egyrészt azért, hogy a Dongó betegeit összeszedjem, másrészt pedig azért, hogy Vas András című könyvemét ajánljam az amerikai magyaroknak. Nyakamba kellett vennem a világot, mert újságos kollégáim nagyobb része úgy gondolkozik, hogy "segíts magadon, az Isten is megsegít." Így azután öreg újságos létemre segíteni kellett valahogyan magamon, hogy nagy keservesen összeszedhessem a Vas András című könyv nagy költségeit.

Miután pedig a magam ura és a magam szolgája vagyok, így mindent magamnak kell elintéznem. Nem csoda tehát, ha tiz-tizenkét napi nehéz járás után nehezen megy az írás és el-eikésik a Dongó. Ha az ezerszámra menő hítralékosok egyszer igazán megmozdulnának és beküldenék a "betegeket", akkor alaposan megváltoznának a keserves viszonyok.

A Verhovay Segélyegylet pittsburghi nagygyűlésére elmentem és

azért késett el az októberi Dongó. Ki kellett várnom a két hétig tartó konvenció végét még akkor is, ha mindenem tönkrement volna, mert nekem ott fontos elintézni valóm volt. Tartoztam ezzel az elintézással 26 éves újságírói multamnak, tartoztam a magyar írásnak és tartoztam vele minden jóra való magyar embernek. A konvenció fényes elégtételt adott nekem azokért a bántalmakért, amiket én nem érdemeltem meg az amerikai magyaroktól. Ez uton is köszönetet mondok a nagygyűlés tagjainak, akik ember-ségesen jóvá tették a mult hibáit.

Igaz ugyan, hogy nekem ez a konvenció alaposan befűtött, mert már a konvenció elején valami influenza-féle ütött ki a delegátusok között és a nagygyűlésen jelenlevők kétharmad része félholtan ülte végig a gyűlést. Csak természetes, hogy rám is átragadt ez a parádés nyavalya és két hét óta dögrováson vagyok. Ezt a Dongó-számot is csak nagy erőfeszítéssel tudom összehozni. Ágyban kellene lennem, de a "szegény ember rendszeren vízzel főz."

"Beteg" vajmi kevés akadt a konvención, de akadt bőven betegség. Mindazonáltal mégis örülök, hogy elmentem a konvencióra, mert olyan dolgok történtek ott, amelyenre kevés példa volt az eddigi konvenciókon. Esetről-esetre majd elmondom az ott történeteket, mert a lapok rideg tudósításaiból helyes fogalmat nem alkothat az olvasó a pittsburghi gyűlésről.

A gyűlés alkalmából rövid időre meglátogattam McKeesportot is, ahol a magyar újságosok tisztelegtek az öreg kollégánál, Kováts Kálmán plebánosnál. A McKeesporti magyarok között olyan dolgokat láttam, amik újabb erőt adtak a további küzdelemre. Jelen voltam a Kováts Kálmán plebános névnapjára rendezett ünnepélyen, ahol is az egész környékről összesereglett magyarság gyermekei zengzetes magyar nyelven köszöntötték az ünnepeltet s elhalmozták őt a kertek és a lelkek virágaival. Örülök, hogy jelen voltam az ünnepen, mert most már félig-meddig elhiszem, hogy talán-tán "lesz még egyszer magyar ünnep a világon."

A McKeesport-i magyarok egyébként is minden téren kitesznek magukért. Aki ezt a füstös-poros városkát csak úgy futólag látja, talán azt hiszi, hogy ott haldoklik minden. Pedig nem úgy van, mert a mckeesporti magyarok nagyon is élnek és legutóbb a Magyar Klub olyan modern magyar klubházat rendez be, amelyhez hasonló magyar klubház alig van Amerikában. A Magyar Klub elnöke Zám-bó Pál, egy csupa szív magyar ember, akiben lánggal ég a lelkesedés, aki mindent elkövet, hogy a magyar név megint szép legyen. Ha minden magyarlakta helyen akadna egy-egy Zám-bó Pál, akkor rendben lenne az amerikai magyarság szénája.

A szomorú viszonyok között, a nyavalyás állapotban nagyon megvigasztalt és megerősített a mckeesporti kirándulás amely meggyőzött arról, hogy mégis csak érdemes dolgozni az amerikai magyarokért.

KEMÉNY GYÖRGY.

Hordók!

MOST ÉRKEZETT EGY EGÉSZ
VAGON RAKOMÁNY

melyek sokkal jobbak, mint az eddig árusított PARAFINOZOTT HORDÓK, melyek a legtöbb esetben sohasem voltak megfelelők! — Tehát siessen ön is lefoglalni annyit, amennyire csak szüksége van, addig míg nem késő. — Hordók nagysága 5—10—15—20—25—30 és 50 gallonosok. — Az árak? OLCSÓK!

GEGUS TESTVÉREK

egyedüli magyar vas- és festékkeres-dése Michigan államban

8130 West Jefferson Avenue,
DETROIT, MICH.

TALÁNY

MI EZ?

nap nap
nap nap
nap nap

Kolbász

A megfejtés díja: egy szép könyv.
A megfejtés beküldésének határideje: 1923 november 7.

A szeptember elseji számban közölt talány megfejtése:

KETLABU ÖKRÖK

Helyes megfejtést küldtek be a következők:

Belenszky Péter, Bálint Lászlóné, László István, Mrs. M. S. Gutassy, Málnassy Antal, Prack János, Asztalnok Géza, Szopó Ferenc, Zakariás Viktorné, Kish Sándor.

A jutalmul kitűzött könyvet **Bálint Lászlóné** (Indiana Harbor) nyerte meg.

Még ülhet

Az újságíró találozik a villamoson egy ismerősével, aki az utóbbi időben a legvakmerőbb tőzsdeügyletekkel foglalkozik. Szijba kapaszkodnak, mert nincs ülőhely. Jó ideig beszélgetnek már s a tőzsdés egész sorozatát mondta el a vakmerő fogásoknak, amikor egy hely megürült. A tőzsdés le akart ülni, de az újságíró szelíden félretolta.

— Adja csak nekem a helyet — mondta. — Maga fog még eleget ülni!

Jóraláló magyarok

Utóbbi időben a következő jóraláló magyarok szereztek előfizetőket a Dongónak:

Bazsó András Cleveland, Oláh Mihály Trenton, Orvez Imre Perth Amboy, Mihók Sándor Youngstown, Drawetz József Allentown, Szécskay György Pittsburgh, Zelei József Barberton, Tóth József Alliance, Szabó István Dante, Prack János Akron, Bartek János Pittsburgh, Nagy József Homestead, Naményi B. L. Buffalo, Kovách József Cleveland, Soltész József Detroit, Vörösmarti János Palmerton, Zámbo Pál McKeesport, Kiss Gábor McKeesport, Kotroczó L. György Gary, Muszer Miklós South Bend, Szabó Károly Alliance, Demeter K. József New York, Tóth Pál Passaic, Rakatzky Mihály Bridgeport, Szabad Ferenc Scranton.

Fogadják mindnyájan a Dongó köszönetét.

Mit irtak az előfizetők

Igen tisztelt Kemény ur!

Mivel az előfizetésem még a múlt júniusban lejárt, amit irtam is önnek, hogy munkaképtelenség folytán, hátralékosnak kell lennem. Akkor tudattam önnel, hogy legyen elnézéssel hátralékosomért, mert március óta egyetlen centet sem kerestem, mivel a kezem el volt törve. De gondoltam, hogy valami uton-módon jó lesz annyit összehozni, hogy kifussa, mert az öreg Dongó nem irhat palatáblára. Nagyon sajnálom. k. Kemény ur, hogy még Vas András nincs a birtokomban, de tudja azt Kemény ur, hogy én anélkül nem leszek. Mihelyest szerét tehetem, azonnal megszerzem, mert én a magyar irodalom egyik pártolója vagyok és maradok.

Most szava sem lehet az öreg Dongónak, mert a magyar lapok ugyan felkarolták és sokat tettek az érdekében, mert világgá kürtölték, hogy Kemény meg az ő írása Vas András, meg a magyar írás jubileuma stb., egyszóval akkor azt gondoltam, hogy no, most már még Samunak is lesz Fordja, ha automobilja nem is lesz. Hát rá is tettek alaposan, mert azóta hallgatnak, mint Zsolca végén szent János; az öreg Dongó pedig várhatja az eredményt meztláb. De megálljunk, csak legyen itt Apponyi, meg a többi, milyen bankettek és estélyek lesznek lesznek a tiszteletükre. De hát az igaz, hogy Apponyi meg a Dongó, az kettő. A Dongó meg élhet úgy is, de szegény Apponyiról gondoskodni kell, mert már ő elesett a husos fazék mellől, ami mellett állni szokott. De ennek így kell lenni, mert itt Amerikában nincs ur és oly jól esik az amerikai magyarságnak, ha valamikor megjelenik egy-egy ur, különösen, ha Gróf ur és hódolhat neki. Hiszen meg is érdemli, mert mennyi sok jót tett, az otthon levő testvéreinknek szétdarabolta a birtokát. Hát én csak amondó vónék, hogy inkább csak vele törődjünk, mint az öreg Dongóval, mert az öreg Dongónak úgy is jó lesz mán, mert jön a tél és a hóban is eljárhat meztláb, nem esipi meg a kigyó a kőszvényes lábát. Várhat és reménykedhet a szegény Dongó a másik 25 évig, akkor majd újra felkarolják a magyar lapok éppen úgy, mint most tették.

Vagyok a Dongó egyik régi és hü olvasója

Farmington, W. Va.

Hornják A. János

A Dongó postája

Az olvasókhöz. Az öreg Dongó elment a konvencióra "betegek" után, de maga lett beteg, mert a delegátusok között végigtáncolt az "ifju Lujza". Ezért azután a Dongó is alaposan elkésett, mert az "ifju Lujza" nem törődik az előfizetők haragjával. Bárasak neki kellett volna megcsinálni ezt a Dongót.

A. M. A küldött dolog jóízű és kidongjuk.

Hü olvasó. Talán elég is lett volna már abból a lagziból.

O. E. T. Hosszu ez a história, de faragunk belőle valamit.

M. N. Eljöhett volna, hogy elolvassa a levelét, mert ezt még az öreg Dongó se tudja elolvasni.

A. L. Lesz belőle prédikációs halott.

S. L. Köszönet a betegekért, a Vasat elküldtük. A vashid düljön arra a jó "hátrahúzóra."

J. O. Muffol Miska köszönettel vette a meghívást.

M. J. Muffol gondjaira bíztuk. Hát beteg még mindig nem akad arra felé!?

M. B. A betegeket köszönettel vettük, a históriát kidongjuk.

Kiváncsi. Köszönet, az öreg Dongó "óvertájmban" köhög, akáresak a kehes igazsá. De hát kellett neki konvenció!?

Több dolgról máskor szólunk.

NEM CSODA

Miután a család jól megebédelt, a fiu így szólt az apjához:

— Papa, miért vagy olyan szomorú és levert?

Az apa hosszas hallgatás után így felelt:

— Még csak szomorú se legyek, amikor ma az egész családuak olyan feltűnően jó étvágya volt.

AMERIKAI POLGÁR 2 HÉT ALATT
Elkészítjük, írásbeli garancia mellett, saját otthonában, Polgár-Papir kiváltásához. Irjon azonnal bővebb felvilágosításért

The UNIVERSAL INSTITUTE (38a.)
235 W. 108th ST., New York City.

ROPOGÓS EZRES

járul mindazoknak,
:: akik beküldik ::

1923 november végéig

legalább egy évi elő-
fizetésüket a Dongó-
hoz és mellékelnek
2 centes bélyeget az
:: előfizetéshez ::

*A magyar ezer koronásra
számot tarthatnak úgy a
régi, mint az új előfizetők.*

A Dongó előfizetési ára egy évre

3 dollár

Az előfizetést tessék erre a címre küldeni:

Dongó

1060—25 STREET — DETROIT, MICH.